

Stichting Arbeidsongevallen toespraak WMD 2024, De Burcht Amsterdam.

Ik ben Klaas Zwart, voorzitter Stichting Arbeidsongevallen.

Stichting Arbeidsongevallen is in 2015 opgericht door een aantal direct betrokkenen bij een van de vele arbeidsongevallen die toen en ook nu nog plaatsvinden met het doel de positie van slachtoffers van een arbeidsongeval en hun partners en nabestaanden te verbeteren.

Er zijn belangrijke redenen en er is een noodzaak dat de Stichting Arbeidsongevallen blijft bestaan.

- Wij maken ons sterk en dragen bij aan daadwerkelijke verbeteringen in de afwikkeling van letselschades waardoor alle slachtoffers en nabestaanden van arbeidsongevallen in Nederland eerder, beter en altijd op een menselijke manier geholpen worden. Dit doen we door de slachtoffers en nabestaanden die contact met ons opnemen door te verwijzen naar of hun vakbond of naar betrouwbare Letselschade advocaten.
- Wij zetten ons in dat slachtoffers van arbeidsongevallen en de gevolgen van arbeidsongevallen herkend maar vooral ook erkend worden.
- Wij spannen ons in om een bijdrage te leveren in het terugdringen van het aantal arbeidsongevallen en wij willen bijdragen aan onderling contact door “lotgenoten bijeenkomsten” te organiseren.

Het waarom mag duidelijk zijn.

Elk jaar tellen we te veel doden en gewonden van arbeidsongevallen in Nederland.

Elk jaar weer zitten te veel mensen te lang gevangen in de afhandeling van hun letselschade. Die duurt soms vele jaren. Onwenselijk en eigenlijk onacceptabel met de onzekerheid die dit teweeg brengt voor het slachtoffer en zijn of haar gezin.

Dit gaat bovendien ten koste van hun herstel, hun mogelijkheden om weer een werkplek te vinden en hun verdiencapaciteit.

Daarin moet verbetering komen.

Elk jaar weer zien we **niet** de daling in de aantallen arbeidsongevallen die we zouden verwachten bij een economie die steeds meer diensten verleend en steeds minder producten maakt.

Elk jaar moeten we weer constateren we dat veel meldingsplichtige arbeidsongevallen **niet** gemeld worden.

En zoals de Nederlandse Arbeidsinspectie in haar monitor 2023 in een bijzin vermeld, niet gemeld hoeven te worden. Zoals Arbeidsongevallen van ZZPers.

Wij zien in 2023 een toename van het aantal dodelijke slachtoffers van arbeidsongevallen in Nederland van jaarlijks rond de 50 naar 72.

Ook het aantal ernstige arbeidsongevallen (meer dan 4 dagen verzuim) daalt volgens de gegevens van de Nederlandse Arbeidsinspectie, jammer genoeg niet. Het blijft rond de 4000 steken en stijgt zelfs enigszins.

Dit zijn volgens ons verontrustende cijfers waar we ons samen tegen te weer moeten stellen.

We kunnen daarbij een voorbeeld nemen aan reactie van de Italiaanse vakbeweging, die na het dodelijk ongeval op 9 april bij explosie bij een ondergrondse waterkracht turbine waarbij 7 doden en vijf gewonden te betreuren waren, landelijk in staking gingen met als allereerste eis: Ernstige maatregelen om te streven naar nul doden op de werkplek.

Dat sluit helemaal aan bij het streefdoel van de Europese Commissie, gevat in de [‘Vision zero’-aanpak](#), om dodelijke arbeidsongevallen te elimineren in de hele Europese Unie.

Ook het stilleggen voor 3 minuten van het openbaar vervoer als protest tegen de geweldsincidenten afgelopen zaterdag om half elf ‘s avonds was indrukwekkend.

Beide voorbeelden geven aan dat zero tolerantie naar onveiligheid op het werk groot draagvlak heeft.

We moeten het wel durven organiseren.

We zien de laatste jaren, steeds meer ongevallen gebeuren bij mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie, zoals vluchtelingen, illegalen en anderen die onze taal slecht beheersen, feitelijk dagloners, die al snel kans lopen om slachtoffer te worden van malafide koppelbazen en onveilige werksituaties.

Wij stigmatiseren hiermee niet de dagloners, maar we wijzen hier nadrukkelijk naar de zich als fatsoenlijk voordoende werkgevers die koppelbazen inhuren om van het gedoe en de verantwoordelijkheid af te zijn. Die ook weg lopen voor de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de onder hun toezicht werkenden. Dit zien we ook naar ZPP-ers.

Daar ligt de verbinding met de veiligheidscultuur die we voorstaan. Die kort gezegd inhoud dat “incidenten” niet geaccepteerd worden, dat ongevallen voorkomen moeten worden, koste wat het kost, ook als daarvoor de productie stilgelegd moet worden.

Die veiligheidscultuur geldt voor alle werkenden in het bedrijf, vaste mensen, ingeleende, ZZPers maar ook stagiaires en leerlingen en leidinggevenden. Samen geven we daar vorm aan en samen dragen we dat uit. Van zeer hoog in de bedrijfsorganisatie tot en met de uitvoerenden.

Geen wegstappen, niet wijzen naar, maar samenwerken aan het voorkomen van ongevallen, leren van incidenten, toewerken naar nul ongevallen.

Workers Memorial Day, 28 april, de internationale dag waarop we wereldwijd onze collega's herdenken die slachtoffers zijn geworden van een arbeidsongeval of blootstelling aan kankerverwekkende stoffen, schenken we extra aandacht aan hen en aan de hoopgevende signalen die we samen willen bereiken.

Vorig jaar heeft Stella Jonkhout haar “Onderzoek naar arbeidsongevallen onder precair en kwetsbare werkenden” hier op WMD 2023 gepresenteerd.

Wij hebben aangegeven een vervolgonderzoek te zullen initiëren.

Die toezegging willen wij gestand doen maar ook daarvoor is versterking van het bestuur van de stichting hard nodig.

Onze naamsbekendheid gaan we vergroten met de folder die u op uw tafel gevonden heeft.

Ik roep u op stichting Arbeidsongevallen te versterken om samen het toekomstperspectief van slachtoffers van arbeidsongevallen en hun eventuele nabestaanden te verbeteren.

Onze missie is onszelf overbodig te maken en jammer genoeg zijn we nog niet zo ver.

Nul arbeidsongevallen, veilige werkplekken